Uniwersytet Gdański

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Patologia społeczna i kryminologia (Wykład), PG_00206322		
Kierunek studiów	Pedagogika (O)		
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu	2026/2027
Poziom kształcenia	II stopnia	Grupa zajęć	Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji	na uczelni
Rok studiów	1	Język wykładowy	polski
Semestr studiów	2	Liczba punktów ECTS	2.0
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia	zaliczenie
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Nauk Społecznych -> Instytut Pedagogiki -> Zakład Patologii Społecznej i Resocjalizacji		
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot	dr Łukasz Wirkus	
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu		

Formy zajęć							
	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	30.0	0.0	0.0	0.0	0.0	30
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						

Aktywność studenta i liczba godzin pracy					
	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów	Udział w konsultacjach	Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30	0.0	20.0	50

Cel przedmiotu	
	Zapoznanie studenta ze współczesnymi przejawami patologii społecznych oraz teoriami zachowań dewiacyjnych i przestępczych.Zapoznanie studenta z powiązaniami pomiędzy zachowaniami patologicznymi i kryminalnymi oraz wybranymi zagadnieniami z obszaru wiktymologii i profilaktyki społecznej.

Efekty uczenia się przedmiotu

Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
[PEDMU2_W07] Absolwent zna w pogłębionym stopniu rodzaje więzi społecznych i rozumie rządzące nimi prawidłowości istotne z punktu widzenia procesów edukacyjnych	zna w pogłębionym stopniu rodzaje więzi społecznych, występujące zagrożenia społeczne i ich konsekwencje w postaci zachowań dewiacyjnych	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
[PEDMU2_W08] zna w pogłębionym stopniu strukturę i funkcje systemu oświaty i instytucji życia społecznego oraz rozumie zachodzące między nimi relacje istotne z punktu widzenia procesów edukacyjnych	zna w pogłębionym stopniu rodzaje struktur społecznych i instytucje życia społecznego oraz rozumie zachodzące między nimi relacje istotne z punktu widzenia koncepcji kryminologicznych, przejawów patologii społecznej i polityki kryminalnej	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW5] realizacja zadania problemowego
[PEDMU2_W13] Absolwent zna i rozumie w pogłębionym stopniu różne środowiska wychowawcze, ich specyfikę i procesy w nich zachodzące	zna i rozumie w pogłębionym stopniu różne środowiska wychowawcze, z których wywodzi się osoba sprawcy przestępstwa, przyczyny jego czynu i warunki społeczne, w jakich go dokonał	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja
[PEDMU2_W11] zna w pogłębionym stopniu filozofię wychowania i aksjologię pedagogiczną, a także biologiczne, psychologiczne i społeczne podstawy kształcenia i wychowania; rozumie istotę funkcjonalności i dysfunkcjonalności, harmonii i dysharmonii, normy i patologii	zna w pogłębionym stopniu interdysycplinarne konteksty kształtowania się zachowań patologicznych; rozumie istotę zachowań prospołecznych i antyspołecznych, normy i patologii społecznej	[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja
[PEDMU2_U02] potrafi wykorzystywać i integrować wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki oraz powiązanych z nią dyscyplin m.in. w celu: analizy złożonych problemów edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, pomocowych; pracy z dziećmi ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi; projektowania i realizacji programów wychowawczych i profilaktycznych skierowanych do różnych odbiorców	potrafi wykorzystywać i integrować wiedzę teoretyczną z zakresu patologii społecznej i kryminologii oraz powiązanych z nimi dyscyplin w celu analizy złożonych problemów społecznych	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU5] realizacja zadania problemowego

Treści przedmiotu

1. Patologie społeczne - wokół definicji, wprowadzenie do problematyki 2. Społeczne, prawne i psychopedagogiczne konteksty funkcjonowania rodziny 3. Przemoc domowa 4. Zachowania autoagresywne 5. Kryminologia jako dyscyplina naukowa. Podstawowe pojęcia kryminologiczne: przestępczość rzeczywista, ujawniona, stwierdzona, ciemna liczba, sprawca, ofiara). Interdyscyplinarny charakter wiedzy o przestępczości. Statystyki kryminalne jako źródło wiedzy o przestępczości.6. Koncepcje wyjaśniające uwarunkowania przestępczości (pozytywistyczne, antynaturalistyczne, konfliktowe i klasyczne). 7. Biopsychologiczne i antropologiczne teorie przestępczości.8. Wiktymologia jako subdyscyplina kryminologii, proces wiktymizacji pierwotnej i wtórnej, metodologia badań wiktymologicznych.9.Nieletni jako sprawca czynów karalnych.10.Nadużywanie substancji psychoaktywnych jako czynnik wiktymogenny i kryminogenny.11.Przestępstwa na tle seksualnym. Norma a dewiacja12.Profilaktyka kryminologiczna

Wymagania wstępne i dodatkowe

Sposoby i kryteria oceniania osiąganych efektów uczenia się

Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
test	70.0%	50.0%
zadanie problemowe	70.0%	50.0%

Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	Błachut J., Gaberle A., Krajewski K., Kryminologia, Gdańsk 1999. Pospiszyl I., Patologie społczne i problemy społeczne, Wyd. Scholar, Warszawa 2021. Pospiszyl K., Przestępstwa seksualne, Warszawa 2005. Wirkus Ł., *Znaczenie ośrodka kuratorskiego w systemie ochrony dziecka i wsparcia rodziny w sprawach opiekuńczo-wychowawczych*, Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze 2024; 267(2): 5-19. https://doi.org/10.5604/01.3001.0054.4435. Wirkus Ł., *Rola kuratorów rodzinnych w zapobieganiu demoralizacji i przestępczości nieletnich - wybrane rozwiązania systemowe,* PROBACJA, 2023, nr 2, s.81-107. DOI:10.5604/01.3001.0053.6693 Wirkus Ł., Marta Pięta-Chrystofiak, *Mediacje sądowe i interwencja kryzysowa w teorii i praktyce,* Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 2023. Wirkus Ł., *Struktura rodziny a proces niedostosowania społecznego nieletnich*, Resocjalizacja Polska, 2020, nr 20, s.267-281. DOI: 10.22432/pjsr.2020.20.17.
	Uzupełniająca lista lektur	Ostaszewski P., Lęk przed przestępczością. Aspekty teoretyczne, metodologiczne i empiryczne. WArszawa 2014.
	Adresy eZasobów	
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	Procedura NK. Obowiązek leczenia odwykowego. Mapa instytucji pomocowych.	
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.